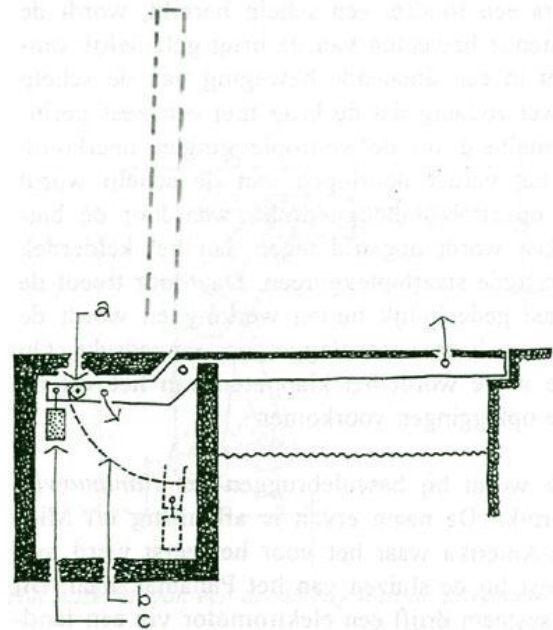

Op 12 september was het precies dertig jaar geleden dat Steve Biko in de gevangenis van Pretoria overleed. Deze Zuid-Afrikaanse studentenleider en bestrijder van het apartheidsregime bezweek aan zijn verwondingen opgelopen tijdens "ondervragingen" door de politie. Zijn dood (hij werd dertig jaar) wekte wereldwijd protest en hij werd een symbool voor het verzet tegen het apartheidsregime. Overal werden ter nagedachtenis straten, pleinen en gebouwen naar hem vernoemd. In Gouda werd in dezelfde periode gewerkt aan een ontwerp voor een brug over de Nieuwe Gouwe, die het industrieterrein Kromme Gouwe beter moest ontsluiten. De gemeenteraad besloot toen de naam Steve Biko-brug hieraan te geven. Hiermee werd het voorstel van de Commissie van Advies voor de Straatnamen genegeerd, want deze had de naam Nieuwe Vaartbrug voorgesteld. Deze informatie is opgetekend uit het straatnamenboek van Scheygrond, waarin behalve de namen van de straten ook die van de bruggen worden toegelicht. De Steve Bikobrug is een basculebrug. Bascule wil zeggen balans. Bij de hefbrug in de spoorlijn zagen we dat het brugdek, als het wordt opgeheven, in balans wordt gehouden door de contragewichten in de heftorens. Bij een ophaalbrug, die we later nog tegen zullen komen, wordt het contragewicht gevormd door de duidelijk zichtbare bovenbouw. Waar zit dat contragewicht dan bij een basculebrug? Dat kunt u niet zien, maar u bent er waarschijnlijk talloze malen overheen gereden. Deze zit namelijk onder de grond in een zogenaamde basculekelder. In dit geval zit hij aan de overkant, aan de zijde van de Industriestraat.

Voor Ir. Arends kent een basculebrug geen geheimen. De Gouwenaar doceert Bouwkunde aan de TU Delft en is redacteur van het tijdschrift Bruggen. Hij wijst op de uitsparingen die in het asfalt zijn gemaakt. Die zijn voor de armen die het brugdek verbinden met het contragewicht ofwel de ballastkist. De basculekelder is ongeveer even breed als de brug en ca 7 meter diep. De wanden zijn van waterdicht beton. Ook het aandrijfmechanisme om de brug te openen zit in de kelder. Het is beslist de moeite waard om eens een kijkje te gaan nemen.

Uw gevoelens van bewondering voor de techniek zullen al gauw overgaan in ergernis als u voor de brug moet wachten. De doorvaarthoogte is maar 85 centimeter, zodat hij open moet voor het kleinste schuitje. De openingstijden zijn een stuk ruimer dan bij de spoorbruggen, nl. op werkdagen tussen 6 en 22 uur, zaterdags van 6

tot 18 uur en 's zomers ook zondags van 9 tot 18 uur. De brug opent op verzoek maar voor de recreatievaart is dat maximaal een keer per kwartier.

*De beweging van een enkele basculebrug.
a.rondsel. b. tandbaan. c. ballastkist.*

De brug is aangelegd om het industrieterrein te ontsluiten en maakt nu deel uit van een van de belangrijkste Noord-Zuid verbindingen in Gouda. De verkeersdrukke op de brug zal in de toekomst nog verder toenemen als de Burgemeester Mijssingel onder het spoor wordt doorgetrokken tot aan de brug.

